

SLOVENŠČINA, 4. razred

UČNA TEMA: Poezija – priprava na ocenjevanje

CILJI

- znati doživeto in na pamet povedati izbrano pesem
- znati poiskati vsaj pet zanimivih dejstev o avtorju izbrane pesmi
  - znati izluščiti temo pesmi
  - vedeti, kaj je verz in kaj kitica
  - poznati, poiskati in oblikovati rime

POTEK URE

1. Učenci bodo prihodnji ponedeljek ocenjeni deklamiranje izbrane pesmi.

2. Vse štiri pesmi doživeto preberemo.

GOBJI PLES

Meta Rainer

V bukovem gozdu,
sredi dreves,
v mraku začel se
gobji je ples.

Mnogo gospode
gobje izbrane
je napolnilo
gozdne dvorane.

Drobne kresnice
luč so prižgale,
žolne po deblih
takt ropotale.

V ritmu so pari
se zavrteli,
mladi in stari,
vitki, debeli,
da so klobučki
v zraku frleli.

**Jurček gobanček
stal je ob strani,
gledal je dame
v plesni dvorani: ajdovke, sirovke
in golobičke,
brezovke, sivke
in žolte lisičke-
ali med vsemi
najbolj povšeči
mu je klobuček
pikčasti, rdeči...**

**Mušnico zalo
prosi za raj,
ta pa zabrusi
brž mu nazaj:
"Kaj boš ti, revček!
Čakaš zaman - z mano bo plesal
vražji goban!"**

PRETEPAČ

Tone Pavček

Prejel sem pismo iz domačega kraja,
iz mojega kraja, iz Mirne peči.
Pismo je pisal sam Pepe Nagaja,
pob, ki v okraju bolj močnega ni.

Takole pravi: »Tu ni nič prida.
Tale Peč naša je mirna preveč.
Tu za junake je stiska velika,
saj o pretepih ni slišati več.

Prosim, prijatelj, s kom naj se tepem?
Vsak se zaklepa ko polžek v svoj dom.
Pridi vsaj ti. In kakor sem Pepe,
to ti obljubim, da zmagal te bom!«

To mi je pisal Pepe Nagaja,
stari moj znanec iz Mirne peči.
Zdaj oprostite – vlak že odhaja –
meni domov se pretepat mudi!

Bina Štampe Žmavc

Sonce

Sonce je zvezda,
žareča kot sonce.
Bleščeča savana,
naročje in hrana.

Iz koščka te zvezde
poganjajo veje,
rodijo se trave,
pšenica se seje.

Košček te zvezde
so lokvanj na vodi,
metuljev sprevodi
in senc mimohodi.

Košček te zvezde
so školjke in kiti,
ljudje in termiti,
lačni in siti.

Košček te zvezde
je Zemljin obraz.
Košček te zvezde
sva ti in jaz.

Oton Župančič

Breza in hrast

Breza, breza tenkolaska,
kdo lase ti razčesava,
da stoje ti tak lepo?
Ali mati, ali sestra,
ali vila iz goščav?

Niti mati, niti sestra,
niti vila iz goščav,
tihi dežek opoldanji,
lahni veter iz daljav. –

Hrast, hrast kodrogrivec,
kdo lase ti goste mrši,
da so kuštravi tako?
Ali mačeha hudobna,
ali sto sovražnikov?

Niti mačeha hudobna,
niti sto sovražnikov,
mršijo mi jih viharji
sred noči o polnoči.

3. Skupaj se sprehodimo skozi merila in jih dodatno obrazložimo...

MERILA ZA OCENJEVANJA DEKLAMACIJE

1. Predstavim avtorja pesmi - vsaj pet zanimivih podatkov.
2. Napovem naslov izbrane pesmi.
3. Pesem znam na pamet.
4. Deklamacijo povem glasno, razločno, doživeto, brez mašil in ustavljanja.
5. Znam določiti temo pesmi.
6. Vem, kaj je kitica in kaj je verz.
7. V izbranih deklamacijah znam poiskati rime.
8. Predstavim štiri rime, ki sem si jih izmislil sam (morajo imeti smisel, pomen).

4. Pregledamo še ocenjevalni list in pojasnimo vse morebitne nejasnosti...

OCENJEVALNI LIST

Ime in priimek: _____

Datum: _____

1. V knjižnem jeziku predstavim vsaj pet zanimivih dejstev o avtorju pesmi. /2t
2. Napovem naslov in avtorja izbrane pesmi. /1t
3. Deklamacijo znam na pamet.
- brez napake /3 t
- 1, 2 napaki /2 t
- 3, 4 napake /1 t
- pet in več napak /0 t
4. Deklamacijo povem glasno, razločno, doživeto, brez mašil in ustavljanja. /4 t
5. Znam določiti temo pesmi. /1t
6. Vem, kaj je kitica in kaj je verz. /1t
7. V izbranih deklamacijah znam poiskati rime. /1t
8. Predstavim štiri rime, ki sem si jih izmislil sam (morajo imeti smisel, pomen). /1t

MOJE RIME

Merila ocenjevanja:

15, 14 ..... odlično 5

13, 12 ..... prav dobro 4

11, 10 ..... dobro 3

9, 8 ..... zadostno 2

OCENA: _____

5. V pesmicah iščemo rime...

MATIJA IN ŠOLA

NEK MATIJA, FANT CMEHAV,
JE PRED ŠOLO CEPETAL:
»NOČEM BRATI, NE PISATI,
HOČEM SE SAMO IGRATI ...!«

ČE NE HODIŠ V ŠOLO,
SE LAHKO ZGODI,
DA TE ŠE OSLIČEK
V BRANJU PREHITI.

I-A-I-A, I-A-I,
SE LAHKO ZGODI,
DA TE ŠE OSLIČEK
V BRANJU PREHITI.

PREDEN MINE TEDEN DNI,
SE MATIJA ŽE UČI:
GLADKO ŠTEJE, PIŠE, RIŠE
IN POD RISBO SE PODPIŠE.

TAKSI

HALO, HALO, TU ZMAJČEK,
PRTLJAGO KOMAJ NOSIM!
V DEŽJU IN POZNI URI
ZA TAKSI VLJUDNO PROSIM.

TAKSIST, NADVSE PRIJAZEN,
POVE, DA PROST IN PRAZEN
Z ŽELEZNIŠKE POSTAJE
PREVAŽA TUDI ZMAJE.

PRIDI HITRO, KAR SE DA,
ČAKAM TE POD URO,
SEM ZELEN IN DOLGOREP,
Z ZMAJEVO FRIZURO.

PREDEN MINE PET MINUT,
MOJ VOZNIK PARKIRA,
S TAKSIJA V DEŽEVNO NOČ
S PIBIP SALUTIRA.

SEPTEMBER

MESEC SEPTEMBER
Z VETROM ZAPLEŠE
IN PRVOŠOLCEM
LASKE POČEŠE -
MALO NA LEVO,
MALO NA DESNO,
MALO ZA ŠALO,
MALO PA RESNO.

DEKLICAM V ČOPKE,
DEČKOM NA PREČO,
SONCE JESENSKO
SIJE ZA SREČO -
MALO NA LEVO,
MALO NA DESNO,
MALO ZA ŠALO,
MALO PA RESNO.

KDO POMAGA BABICI?

KDO POMAGA BABICI
HIŠICO POMESTI
IN ŽE LOČENE SMETI
V SMETNJAK ODNESTI?

ČAS PO POLŽEVO DRSI,
OD NIKJER NIKOGAR NI,
A NAENKRAT POZVONI:
»LJUBA BABICA, ODPRI!«

BABI JE V GUGALNIKU
NOVO KNJIGO BRALA,
VNUČKA NEŽA PA MEDTEM
HIŠKO POSESALA.

BABI JE MED ROŽAMI
S ČMRLJI KLEPETALA,
VNUČKA MANCA PA MEDTEM
STAR SMETNJAK OPRALA.

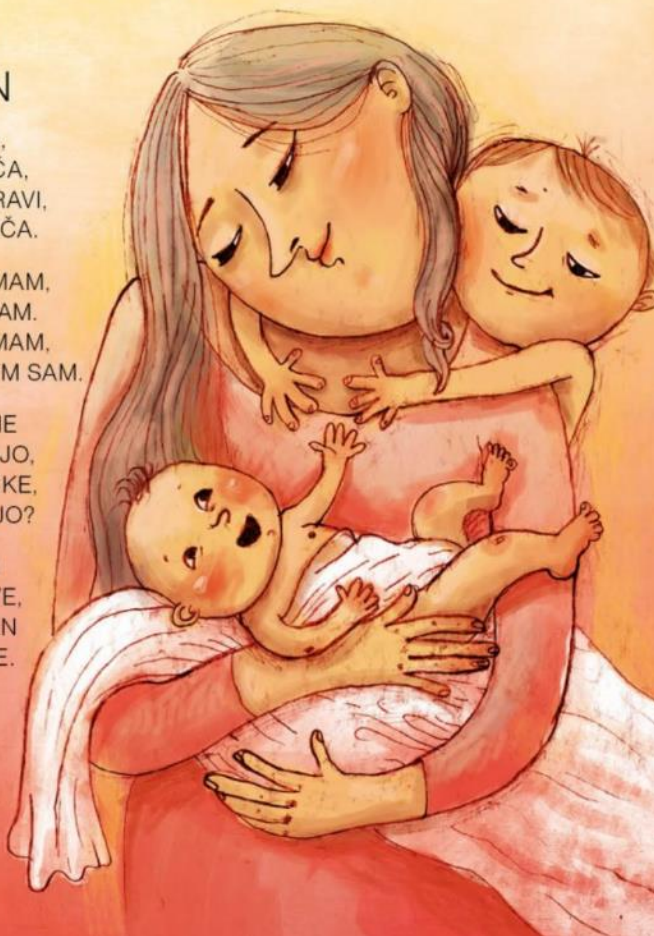
MAMINA LJUBEZEN

MAMICA JE LEPA,
SKRBNA IN LJUBEČA,
VSAK DAN ZNOVA PRAVI,
DA SEM NJENA SREČA.

MAMA MAM, MAMA MAM,
SRČNO MAMICO IMAM.
MAMA MAM, MAMA MAM,
SREČEN SEM, KER NISEM SAM.

LE OD KOGA MAME
TAKŠNO MOČ DOBIJO,
DA ZA NAS, MLADIČKE,
NOČ IN DAN SKRBIJO?

ČE BI PREISKALI
ŠIRNI SVET NARAVE,
MAMINA LJUBEZEN
NIMA PRIMERJAVE.

VIHAR

KOPASTI OBLAKI,
TEMNI KAKOR NOČ,
MED DIVJANJEM VETRA
SKLEPAJO OBROČ.

OKNA POZAPRIMO,
BLIŽA SE ORKAN;
DOKLER NE BO MIMO,
JE VSAK TRUD ZAMAN.

SVEDRASTO POGOLTEN
PROČ JE ODDIVJAL,
NAM PA LE Z VIHARJEM
STRAH V KOSTI POGNAL.

KAM, LE KAM JE DIRJAL,
KOGA BO STRAŠIL?
NI GA, KI BI TEGA
LUMPA UKROTIL!

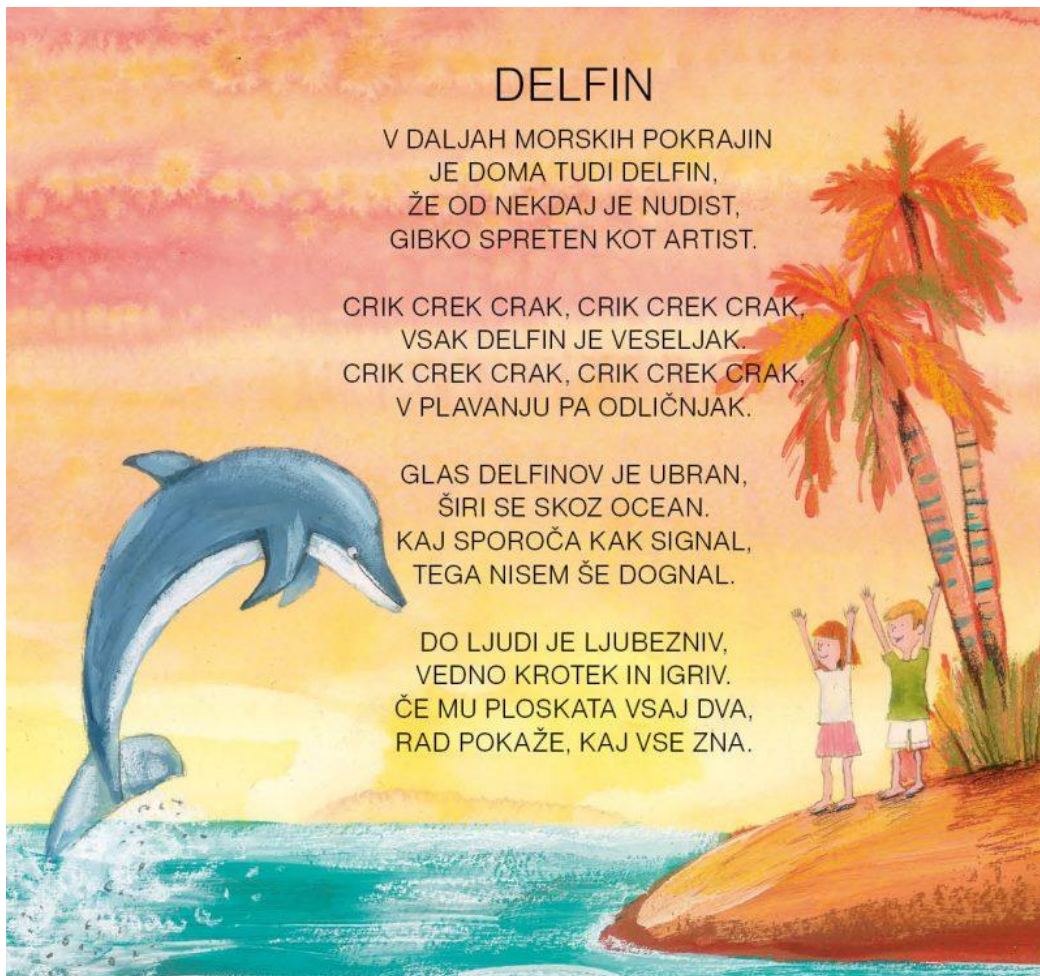
DELFIN

V DALJAH MORSKIH POKRAJIN
JE DOMA TUDI DELFIN,
ŽE OD NEKDAJ JE NUDIST,
GIBKO SPRETEEN KOT ARTIST.

CRİK CREK CRAK, CRİK CREK CRAK,
VSAK DELFIN JE VESELJAK.
CRİK CREK CRAK, CRİK CREK CRAK,
V PLAVANJU PA ODLIČNJAK.

GLAS DELFINOV JE UBRAN,
ŠIRI SE SKOZ OCEAN.
KAJ SPOROČA KAK SIGNAL,
TEGA NISEM ŠE DOGNAL.

DO LJUDI JE LJUBEZNIV,
VEDNO KROTEK IN IGRIV.
ČE MU PLOSKATA VSAJ DVA,
RAD POKAŽE, KAJ VSE ZNA.

PRIJATELJI

PRIJATELJI SO KOT ZAKLAD,
KI NAJDE GA VSAK SAM.
NIKOLI NE ZAHTEVAJO,
DA JIM KAR KOLI DAM.

Z NJIMI SE ZABAVAM,
POJEM, KLEPETAM,
SMUČAM, DRSAM, PLAVAM,
NOGOMET IGRAM.

Z NAJBOLJŠIMI PRIJATELJI
ZAUPNO POKRAMLJAM,
O ČEM ME NE SPRAŠUJTE,
KER TEGA NE IZDAM.

PRIJATELJI SPREMINJAJO
NEVIHTO V SONČEN DAN
IN ČE BO TREBA, BI ZA NAS
SKOČILI V OCEAN.

